

Huvudman

GÄVLE KOMMUN
gavle.kommun@gavle.se

Beslut

Datum 2025-06-13

Dnr SI 2024:6279

Sida **1 (5)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Andersbergsskolan i Gävle kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 23 januari 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen inledde hösten 2024 en tillsyn av Andersbergsskolan i Gävle kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra anpassningar och särskilt stöd, studiehandledning på modersmålet samt garantin för tidiga stödinsatser.

Skolinspektionen beslutade den 23 januari 2025 att förelägga Gävle kommun att senast den 23 maj 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande utredning om särskilt stöd, beslut om anpassad studiegång och beslut om enskild undervisning. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Gävle kommun en anmärkning rörande samråd med personal med specialpedagogisk kompetens vid särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling utifrån de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass.

Gävle kommun har den 19 maj 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Gävle kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utredning om behov av särskilt stöd

I Skolinspektionens tidigare beslut konstaterades att alla anmälningar om behov av utredning om särskilt stöd inte ledde till att en utredning startades.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att huvudmannen, utifrån en behovsinventering hos personalen, justerat och förtydligat rutinen kring utredning av elevers behov av särskilt stöd. Dels handlar det om att förtydliga när anmälan ska anses ha gjorts, dels om att förtydliga vad som sker efter att en anmälan inkommit till elevhälsan. Vidare har personalen informerats om rutinen och den har lagts in i skolans årshjul. Av huvudmannens redovisning framgår vidare att för samtliga elever som var anmälda för utredningsbehov men där utredning saknades vid tiden för Skolinspektionens tillsyn har en utredning nu genomförts, utom i de fall då eleverna har lämnat skolan. Efter att utredningarna genomförts har för cirka hälften av eleverna beslutats att upprätta ett åtgärdsprogram och för övriga har det beslutats att inte upprätta ett åtgärdsprogram. Det framgår även att det tillkommit fler elever som anmälts för behov av särskilt stöd och att utredningar för dessa elever har genomförts.

Huvudmannen har även tagit fram ett stödmaterial i form av en blankett som lärare ska fylla i inför möte med elevhälsoteamet, den är tänkt att bland annat tydliggöra om, och när, anmälan om behov av särskilt stöd skett. Blanketten har dock vid tiden för redovisningen ännu inte implementerats.

Beslut om anpassad studiegång och enskild undervisning

I Skolinspektionens tidigare beslut konstaterades att åtminstone en elev i praktiken har fått enskild undervisning och en anpassad studiegång utan att rektorn har fattat beslut om det.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har fattat beslut om enskild undervisning för tre elever och för en av dessa elever även fattat beslut om anpassad studiegång. Vidare framgår att elever med mer omfattande stödåtgärder regelbundet följs upp i elevhälsoteamet där biträdande rektor sitter med. Vid dessa avstämningar säkerställs att ingen elev får stödinsatser som inte finns i elevens åtgärdsprogram, och att det vid behov fattas nya beslut.

Rättslig reglering

Om det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 12 §. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om bland annat åtgärdsprogram och särskilt stöd i en särskild

undervisningsgrupp eller enskilt samt anpassad studiegång (28 kap. 16 § skollagen).

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän, är vissa bestämmelser enligt förvaltningslagen tillämpliga (29 kap. 10 § skollagen). Detta gäller bland annat dokumentation, motivering av beslut samt underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till (31–33 §§ förvaltningslagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Särskild bedömning och planering av insatser i förskoleklass

I Skolinspektionens tidigare beslut konstaterades att ansvariga lärare i förskoleklass inte samrådde med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning av elevers kunskapsresultat i de fall det finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik.

Av huvudmannens redovisning framgår att både speciallärare och specialpedagog tillsammans med lärare har utvärderat och justerat de insatser som görs för de elevers om riskerar att inte uppfylla kriterierna för bedömning. Vidare framgår att det är planerat att det ska ske en gemensam analys med specialpedagogisk kompetens och ansvariga lärare i anslutning till att kartläggningarna genomförs under höstterminen. Den gemensamma analysen är inlagd i skolans årshjul, och där finns även utvärderingstillfällen inlagda i januari och mars samt en överlämning till mottagande lärare i årskurs 1 i juni.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. En särskild bedömning ska även göras i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 (3 kap. 4 § 1 st. skollagen).

Om det efter en särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras för stöd i form av extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas (3 kap. 4 § 2 st. skollagen, 3 kap. 5 § skollagen och 3 kap. 7 § skollagen).

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna för extra anpassningar eller för anmälan till rektor om särskilt stöd redan är uppfyllda. Det ska i sådant fall skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn (3 kap. 4 § 3 st. skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning och vid planering av extra anpassningar när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens (3 kap. 4 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Caroline Rönnegård.

Utredare Mattias Ryd har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Terje Holand medverkat.